

УДК 687.016

ТВОРЧІ ПІДХОДИ ДО ТРАНСФОРМАЦІЇ ЯПОНСЬКОГО КІМОНО У СУЧАСНИЙ ОДЯГ

КРАСНЮК Лариса, ТРОЯН Олександр, ГАЮР Анастасія,
АГАДЖАНОВА Еліна
Хмельницький національний університет, Хмельницький, Україна
krasniukl@khnu.edu.ua

Розроблено ескізні проекти колекцій жіночого одягу на основі джерела натхнення – японського кімоно. Проаналізовано характерні риси обраного джерела натхнення. Отримані відомості покладено в основу розробки колекцій жіночого одягу сучасних форм з використанням методу трансформації. Розглянуто композиційні принципи формування колекцій одягу з використанням художньо-композиційних ознак джерела натхнення.

Ключові слова: колекція одягу, джерело натхнення, японське кімоно.

ВСТУП

Національний одяг є невичерпним джерелом натхнення для дизайнерів одягу. Адже мистецтво будь-якої нації формується протягом досить тривалого часу та зберігає все найцінніше та найраціональніше, натомість воно позбавлене усього випадкового, тимчасового. Видозміна художньо-композиційних особливостей національного костюма з позицій сьогодення надає можливість дизайнеру подивитися на нього по-іншому та створити цікаві моделі сучасного одягу.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є розробка ескізних проєктів авторських колекцій жіночого одягу на основі дослідження джерела натхнення – японського кімоно.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Кімоно, мабуть, є найбільш відомим традиційним японським одягом. В Японії кімоно, це не просто одяг, – це важливий елемент національної культури, що уособлює традиції, естетику та історію. Цей елегантний вид одягу із Т-подібним силуетом і довгими широкими рукавами носили і чоловіки, і жінки. Кімоно були популярні з багатьох причин, головним чином через їхню універсальність. Їх можна було легко змінити відповідно до будь-якої пори року. Важкі шовкові кімоно носили в холодну пору року, а легкі лляні та бавовняні, носили влітку. Кімоно традиційно складається з трьох основних частин: сукні, поясу та рукавів. Пояс, який називається «обі», служить для фіксації кімоно на талії та прикрашається різними вишивками та візерунками. Рукава кімоно широкі, можуть бути як короткими, так і довгими. Протягом свого існування японське кімоно змінювалося відповідно до соціально-політичної ситуації в країні та розвитку технологій. Відображення соціального статусу та статків власника виражались через якість матеріалів, колір, малюнок та оздоблення кімоно [1].

Кімоно пройшло довгий шлях розвитку, а з'явилося воно в 8 столітті, саме в цей період країна перебувала під сильним впливом китайської династії Тан та її культурних звичаїв. Японське кімоно цього часу дещо нагадувало китайський національний одяг і складалось з двох частин, верхній частина – жакет з довгими рукавами, а нижня – задрاپірована на талії спідниця [1, 2] (рис. 1).

Рис. 1. Японське кімоно періоду Едо, Лондонський музей V&A

В період Хейан (8-12 ст.) кімоно набуває свого традиційного Т-подібного силуету. Виготовлялось воно з цільного шматка тканини, і носили його у будь-який період року, причому в холодний період року носили декілька кімоно, що поклало початок традиції носити багаточасові ансамблі. Представники вищого класу носили кольорові кімоно із імпортного шовку з яскравими візерунками, які було заборонено носити простим людям.

В період Камакура (12-14 ст.), коли до влади прийшов клас самураїв, японська естетика одягу змінилася, перейшовши до набагато простішої форми. Самурайські жінки адаптували кімоно як спосіб демонстрації своєї освіченості та вишуканості. В цей період жінки вищого класу почали носити червоні штани хакама, які не дозволялося носити жінками із нижчих верств.

Період Муроматі (14-16 ст.) відомий тим, що поступово суспільство відмовилось від занадто широких рукавів кімоно, а також від штанів хакама.

В період Едо (17-19 ст.) кімоно стали виготовляти із японського шовку (рис. 1). Правлячий клас самураїв носив розкішні кімоно, які були прикрашені дрібними вишуканими візерунками. Кімоно простолюду мало великі візерунки. Однією з найбільших подій того періоду був парад жінок у нових кімоно.

Під час періоду Мейдзі (19-20 ст.) країна зазнала значних змін, відкрившись західному світу та прийнявши традиції західної цивілізації. Уряд заохочував прийняти західний одяг як символ прогресу, що призвело до переходу від традиційного кімоно до зразків західного одягу. Люди одягали кімоно лише під час святкових подій або офіційних заходів.

Після Другої світової війни японці практично перестали носити кімоно. В цей період Японія пережила період швидкого економічного зростання та культурної трансформації. Одним із основних впливів на повоєнну Японію був вплив американської культури. Західний одяг став популярним серед японської молоді. Разом із тим виник рух за модернізацію традиційного

японського одягу. Японські дизайнери, такі як Кендзо Такада, Рей Кавакубо та інші почали включати західні елементи в конструкції кімоно, створюючи гібридні стилі, які приваблювали споживачів. Це поєднання традиційної та сучасної естетики дозволило переосмислити японську моду [3].

Хоча кімоно нерозривно пов'язане з японською культурою одягу, воно стало культовим предметом моди в Америці та Європі у 21-го ст. Делікатні візерунки, яскраві кольори та вражаючі силуети цього одягу приваблюють поціновувачів східних традицій, які стежать за модою. Отже, кімоно завжди займало чільне місце в історії японського одягу. Воно не тільки втілює традиційні культурні цінності, але й відображає японське почуття прекрасного. Саме тому японське кімоно обране джерелом натхнення в розроблених ескізних проектах авторських колекцій жіночого одягу (рис. 2, рис. 3).

Колекція жіночого одягу «Haru no hana» (рис. 2) сформована із виробів різного асортименту: блузки, сукні, спідниці, штани. Трансформація джерела натхнення у моделі колекції полягала в змінненні форми кімоно і наближенні її до силуетів сучасного одягу. В моделях зменшено об'ємність та змінено пропорції і конструктивний устрій кімоно при збереженні принципу багат шаровості, який притаманний японському костюму. Особливістю моделей є використання асиметрії у виробках та у оздобленні. Такий прийом надає моделям колекції додаткової динаміки, акцентуючи увагу на деталях, що оздоблені принтами із рослинними мотивами.

Рис. 2. Ескізний проект колекції одягу «Haru no hana»

Іншого сенсу набула японська тематика у ескізованому проекті колекції одягу «Murasaki no hana» (рис. 3). В моделях збережені окремі елементи етно-стилю – пояс «обі», типовий спосіб запахування кімоно, багат шаровість. Змінено силуетну форму: якщо у японському костюмі акцент робиться на формі, яка приховує фігуру, то в колекції зроблено акцент саме на фігурі. Образне вирішення побудоване на поєднанні різних принтів: квіткового, в якому стилізовано квіти сакури і геометричного (смужки). Одним із основних засобів композиційного узгодження моделей колекції є родинно-контрастне сполучення кольорів.

Розроблені ескізні проекти «Haru no hana» та «Murasakiro no hana» отримали III місце на Міжнародному конкурсі молодих дизайнерів-модельєрів «Печерські каштани» (м. Київ) та II місце на Всеукраїнському конкурсі молодих дизайнерів одягу «Барви Поділля» (м. Хмельницький) відповідно.

Рис. 3. Ескізний проект колекції одягу «Murasakiro no hana»

ВИСНОВКИ

Таким чином на основі обраного джерела натхнення розроблено різні варіанти колекцій жіночого одягу, що не втратили яскраву екзотичність японського кімоно і, водночас, гармонійною поєднуються із сучасними силуетами, формами, матеріалами та оздобленням.

ЛІТЕРАТУРА

1. From Tradition to Trendsetter: Redefining the Kimono in Modern Times. JCOS: веб-сайт. URL: <https://myjcos.com/blogs/news/from-tradition-to-trendsetter-redefining-the-kimono-in-modern-times>.
2. Joy A. A Brief History of the Japanese Kimono. Culture Trips: веб-сайт. URL: <https://theculturetrip.com/asia/japan/articles/a-brief-history-of-the-japanese-kimono>.
3. Кімоно й мода: дебати з культурної апропріації. VOGUE.ua: веб-сайт. URL: <https://vogue.ua/article/culture/art/kimono-i-moda-debaty-po-kulturnoy-apropriacii-39810.html>.

KRASNIUK L., TROYAN O., GAYUR A., AHADZHANOVA E. CREATIVE APPROACHES TO THE TRANSFORMATION OF THE JAPANESE KIMONO INTO MODERN CLOTHES

Based on the source of inspiration – the Japanese kimono, sketch projects of women's clothing collections have been developed. The characteristic features of the chosen source of inspiration are analyzed. Using the method of transformation, the information obtained is the basis for the development of collections of women's clothing of modern forms. The compositional principles of the formation of a clothing collection with the use of artistic and compositional features of the source of inspiration are considered.

Keywords: clothing collection, source of inspiration, Japanese kimono.